

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Viite

Lausuntopyyntö OKM/32/040/2015, 24.3.2017

Asia**LAUSUNTO EHDOTUKSESTA MUSEOPOLIITTISEKSI OHJELMAKSI**

Saamelaismuseum Siida pitää museopoliittista ohjelmaa taitavasti kirjoitettuna, hienona ohjelmapaperina. Saamelaismuseum haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

Museopoliittisessa ohjelmassa ei lainkaan mainita termiä monikulttuurinen. Sen sijaan käytetään termejä moniääninen, kulttuurisesti moninainen.

Ohjelmassa ei mainita lainkaan vähemmistöjä, esimerkiksi suomenruotsalaisia tai saamelaisia. Sen sijaan puhutaan yleisesti suomalaisista, uusista ja nykyisistä suomalaisista. Myös maan ainoa alkuperäiskansa, saamelaiset rinnastetaan suomalaisiin. Suomalaiset ja suomalaisuus olisi syytä määritellä ohjelmassa tarkemmin.

Kohdassa arvot, sivulla 16 puhutaan yhteisöistä. Kappaleessa voisi eritellä tarkemmin, mitä yhteisö on ja mistä se koostuu (vähemmistöt, paikalliset jne.)

Saamelaismuseum Siida pitää tärkeänä, että museopoliittisessa ohjelmassa mainitaan selkeämmin omana kappaleenaan kokoelmatoiminnan lisäksi myös näyttelytoiminta. Näyttelytoiminnan mukaan ottaminen tuo museoiden toimintakentän laajemmin esille. Toki museotoiminta on myös tutkimusta ja julkaisutoimintaakin. Näyttelytoiminta on kuitenkin museoiden ulospäin näkyvimpiä osa-alueita. Museopoliittista ohjelmaa tullaan käyttämään ohjenuorana ja sen avulla perustellaan muun muassa resursointia museoiden taustaorganisaatioille.

Valtakunnallisena erikoismuseona ja tulevana vastuumuseona Saamelaismuseum tuo esille huolensa maakunnan aluemuseoiden ja vastuumuseon toiminnan jatkuvuudesta kulttuuriympäristöasioissa. Saamelaismuseum on tällä hetkellä ainoa erikoismuseo nykyisten

maakuntamuseoiden joukossa, jolla on vastuu myös oman alueensa eli saamelaisalueen kulttuuriympäristön asiantuntijatehtävistä.

Saamelaismuseum pitää museopoliittista ohjelmaa kunnianhimoisena ohjelmana, joka vaatii vielä hieman tarkennuksia. Lisäksi ohjelmassa tulee huomioida valmisteilla oleva tietosuoja-asetus sekä henkilötietolaki ja tekijänoikeuslaki, jotka kaikki vaikuttavat muistiorganisaatioiden kokoelmien käyttöön.

Sari Valkonen
Museonjohtaja